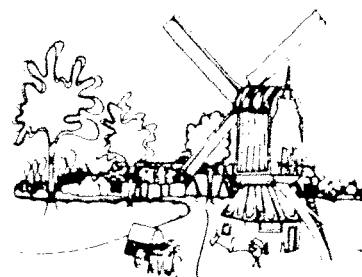

Heemkring Molenheide

Secretariaat: Mgr. van Hooydonkstraat 8
5121 JS Rijen
tel.: (0161) 226979

JAARVERSLAG 2001.

Algemeen.

De moderne communicatie is ook aan de Heemkring Molenheide niet voorbij gegaan. Met de opening van een eigen web-site op het internet is het voor heel veel mensen mogelijk om van onze activiteiten kennis te nemen. Ook is er dit jaar een nieuwe verenigingsfolder vervaardigd voor personen die informatie willen hebben over de heemkundekring.

Het jaar 2001 was door de VN uitgeroepen tot het jaar voor der vrijwilliger. Op verzoek van de leden is er door het bestuur voor al de vrijwilligers van de heemkring een vrijwilligersavond georganiseerd.

Tijdens opgravingen in de buurtschap Verhoven werden veel sporen aangetroffen uit de Merovingische periode (± 500 nC) en uit de vroege ijzertijd (± 800 vC). De opgravingen werden uitgevoerd door een team van de Vrije Universiteit van Amsterdam. Dat deze opgravingen werden verricht kwam doordat een lid van onze vereniging enkele voorwerpen in de grond als archeologisch waardevol herkende en daarna de nodige stappen ondernam om hiernaar onderzoek te laten verrichten.

In de vitrine van de "boomput" is een informatiebord geplaatst waarop bezoekers duidelijk kunnen lezen waarom dit monument hier staat.

Nadat het vorig jaar in Gilze enkele bomen door de Bomenstichting als "monument" zijn aangemerkt, is dat dit jaar in Rijen gebeurd.

Door de rijksoverheid zijn in de gemeente Gilze en Rijen 17 panden als Rijksmonument aangewezen. 't Oude Raadhuis, ons heemerf behoort hierbij. Ook het volledige complex van het kamp Prinsenbosch is als monument aangewezen. Bovendien het Sint Anna beeld voor de kapel in Molenschot en een kruis op het kerkhof in Molenschot. Totaal zijn er nu in de gemeente Gilze en Rijen 23 rijksmonumenten.

In het afgelopen jaar is door de gemeente Gilze en Rijen een nieuwe cultuurnota uitgebracht. Voor de Heemkring Molenheide brengt deze nota en aantal werkzaamheden mee.

De groei van de vereniging ging ook dit jaar gestaag door. Per 1 januari 2002 stonden er 343[✓] leden ingeschreven. Zij waren als volgt verdeeld over de verschillende woonplaatsen.

Gilze	200 leden	(waarvan 41 gezinsleden)
Rijen	76 leden	(waarvan 16 gezinsleden)
Molenschot	8 leden	(waarvan 2 gezinsleden)
Hulten	4 leden	(waarvan 1 gezinslid)
Diverse plaatsen	55 leden	(waarvan 5 gezinsleden)

Het verenigingsblad "De Mulder" wordt aan 7 organisaties gratis toegezonden. We hebben 6 instellingen die voor "De Mulder" een bedrag betalen dat gelijk staat aan de contributie en we hebben met 19 organisaties of verenigingen een ruilabonnement.

Bestuur.

De verslagen van de penningmeester en de secretaris over het jaar 2000 werden door de algemene ledenvergadering goedgekeurd en ook het gevoerde beleid van het bestuur kreeg goedkeuring van de leden. Tijdens de vergadering werden Jan Theunissen en Nelly van Kerkhoff als bestuurslid herkozen. Als kascommissie werden Piet Graafmans en Cor Schrauwen benoemd. De begroting en de contributie voor het jaar 2001 waren al tijdens de begrotingsbehandeling van 21 december 2000 vastgesteld op f 30,- voor leden en f 10,- voor ingeschreven gezinsleden.

Tijdens de jaarvergadering werd door de voorzitter aandacht gevraagd voor de viering van het 25 jarig bestaan van de vereniging. Hij deed een oproep aan de leden om ideeën en suggesties voor deze viering aan het secretariaat van de vereniging door te geven. In 2001 werden 9 bestuursvergaderingen gehouden. Het bestuur heeft de vereniging vertegenwoordigd bij bijeenkomsten van Brabants Heem, bij begrafenissen en bij jubilea van leden en van verenigingen. Ook was het bestuur aanwezig bij de afscheidsreceptie van burgemeester drs. A. Aarts en bij de receptie van burgemeester drs. R. H. Roep ter gelegenheid van zijn installatie als burgemeester van Gilze en Rijen. Het bestuur heeft namens de leden gereageerd op zaken die de vereniging aangingen zoals de voorgenomen verplaatsing van het archief vanuit Oosterhout. Ook heeft er een gesprek plaatsgevonden met vertegenwoordigers van het gemeentebestuur over de toekomst van welzijnsinstellingen in Gilze. Over dit laatste valt nog niets concreets te vermelden.

Werkgroepen.

Het bestuur dankt alle werkgroepleden en individuele werkers voor de inzet voor de heemkring in het afgelopen jaar.

In 2001 waren de navolgende werkgroepen actief bij de vereniging:

Redactie van "De Mulder"

Deze werkgroep verzorgt alle werkzaamheden voor publicatie van De Mulder. Het redactionele werk, de lay-out, afspraken met de drukker en de distributie.

Werkgroep Bibliotheek

Zorgt voor de maandagavond en dinsdagochtend openstelling en regelt de archivering van boeken, foto's, bidprentjes en ander archiefmateriaal.

Werkgroep huishoudelijke dienst

Draagt zorg voor het schoonhouden van het gebouw. Verzorgt de koffie tijdens de heemkring avonden en iedere eerste zondag van de maand voor de bezoekers aan de tentoonstellingen.

Werkgroep tuin en gebouw

Verzorgt de boerenblomhof en onderhoudt de gereedschappen en alle andere verzamelde voorwerpen en machines van de vereniging, zowel in de garage als onder de afdak. Zorgt voor het onderhoud van het gebouw.

Werkgroep pandenonderzoek

Enkele leden zijn iedere vrijdagdagochtend te vinden in de kelder van het gemeentehuis om de geschiedenis van de panden in de gemeente Gilze en Rijen in kaart te brengen.

Historische Werkgroep Rijen

Deze groep is bezig met onderzoek naar de geschiedenis van Rijen

Werkgroep Boekendistributie

Leden van deze groep zijn iedere eerste zondag van de maand te vinden in 't Oude Raadhuis voor verkoop van allerlei publicaties. Daarnaast regelt de groep alle zaken rondom de uitgifte en de verkoop van nieuwe publicaties

Tentoonstellingscommissie

Organiseert ieder jaar een expositie beneden in het gebouw in de museumruimte en in de bovenzaal. De werkgroep zoekt zelf de onderwerpen uit waarover ze een tentoonstelling houdt. Tijdens een tentoonstelling hebben de werkgroepleden afwisselend dienst tijdens de openstelling op iedere eerste zondag van de maand.

Werkgroep Toponiemen

De leden van deze werkgroep doen onderzoek naar de naamgeving van oude akkers en percelen door gesprekken met boeren en archief- en kaartonderzoek

Werkgroep Kamp Princebosch

Deze werkgroep doet onderzoek naar de geschiedenis van het Kamp Princebosch in Gilze, over de periode 1941 – 1993. (De militaire periode).

(De werkgroep Kamp Prinsenbosch is na het verschijnen van het boek opgeheven.)

Ad hoc werkgroep "Kerststal"

Verzorgt jaarlijks de inrichting en onderhoud van de kerststal achter ons gebouw

Werkgroep Open Monumentendag

Organiseert allerlei activiteiten in het kader van Open Monumentendag in samenwerking met de gemeente Gilze en Rijen. De activiteiten worden zoveel mogelijk in overeenstemming gebracht met het landelijk thema.

Bezorgers en distributie van de nieuwsbrief en "De Mulder"

Bezorgen tien keer per jaar de nieuwsbrieven en vier Mulders bij alle leden.

Werkgroep Genealogie.

Organiseert de maandagavondbijeenkomsten voor mensen die interesse hebben in het onderzoek naar familiegeschiedenis.

Ad hoc werkgroep Genealogische dag.

Organiseert in het kader van het 25 jarig bestaan een genealogische dag op 3 maart 2002.

De Nieuwsbrief.

In het afgelopen jaar verscheen de nieuwsbrief weer 10 keer. In deze brief staat allerlei actuele informatie over de activiteiten van de heemkring. Ook is er de mogelijkheid om in deze brief vragen of oproepen van of aan leden kenbaar te maken. De tentoonstellingscommissie maakt hiervan regelmatig gebruik En ook de huishoudelijke dienst heeft hierin regelmatig oproepen geplaatst. Door de leden werd in het afgelopen jaar van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

De Leesmap.

De leesmap kan op de maandagavond en op de dinsdagmorgen in de bibliotheek van de heemkring worden geleend.

De map bevat diverse bladen van verenigingen waarmee de heemkring een ruilabonnement heeft aangegaan. In het afgelopen jaar is het aantal ruilabonnementen weer uitgebreid. Ook bevat de map allerlei bladen en nieuwsbrieven die aan de vereniging worden toegezonden. Wilt u op de hoogte blijven van allerlei nieuws op heemkundig gebied uit de regio en uit de provincie, dan is de leesmap daarvoor het aangewezen middel.

Publicaties.

In het afgelopen jaar zijn weer vier uitstekende Mulders uitgegeven, waarvan een thema nummer over de geschiedenis en ontwikkeling van het station in Rijen.

In 2001 zijn twee nieuwe boekwerken van de heemkring verschenen. Een boek over muziek en zang in de gemeente Gilze en Rijen onder de titel "Wanneer klank en maat de toon zetten" en een boek over de militaire geschiedenis van het kamp Prinsenbosch met als titel: "Het militaire Kamp Prinsenbosch van 1941 – 1993".

Van de woordenlijst van Gilze en Rijen is een tweede druk verschenen. Ten opzichte van de eerste druk is deze uitgave met meer dan 300 woorden uitgebreid. (De auteur van deze woordenlijst, de heer Wim van Gestel, is op 4 sept. 2001 overleden)
Door de gemeente Gilze en Rijen is een boek vervaardigd over waardevolle panden in Gilze.

't Oude Raadhuis.

In het afgelopen jaar is de zolder aan de achterkant de "blauwe kamer" afgewerkt. Hier is nu een goede opbergplaats ontstaan voor archiefdozen en diverse voorwerpen. Ook is er een trap gemonteerd aan de buitenzijde van het gebouw en werd het luik op de zolderverdieping veranderd. De karloods werd afgebouwd en hierin werden ook diverse oude materialen voor het kaasmaken van de fa Bastiaansen uit Molenschot ondergebracht.

Er werd een nieuwe kerststal gebouwd en ook de geluidsinstallatie bij deze stal werd gemoderniseerd. Er werd een nieuwe computer aangeschaft voor gebruik t.b.v. de bibliotheek en het archief en voor de genealogische avonden. Ook werd een nieuwe televisie aangekocht. In de expositieruimte zijn drie "nieuwe" vitrines geplaatst.

De openingstijden van het heemerf werden uitgebreid. Behalve de maandagavond van 19.00 uur – 20.00 uur is het heemerf nu ook open op de dinsdagmorgen van 10.00 uur – 12.00 uur. Op de eerste maandagavond van de maand wordt tijdens de openstelling extra aandacht besteed aan genealogie. De openingstijd is dan van 20.00 uur – 21.30 uur. Voor deze 'genealogische avond' is veel belangstelling.

Museum.

In het jaar 2001 is de verzameling foto's, bidprentjes, kaartmateriaal, archiefstukken en allerlei andere heemkundige zaken weer toegenomen.

De tentoonstelling over muziek en zang in de gemeente Gilze en Rijen met als titel: "Wanneer klank en maat de toon" zetten en de carnavalstentoonstelling "Overal – Carnaval, tussen Hooikèr en Halve Maon" hebben veel bezoekers getrokken. Gezien het groot aantal handtekeningen in het bezoekers register en daarnaast de vele bezoekers die vergeten hun naam te vermelden, denken wij dat meer dan 1000 personen deze exposities hebben bezocht.

De Boerenblomhof.

De boerenblomhof was weer de moeite van een bezoek waard. De werkgroep die de tuin onderhoud had weer eer van het vele werk. Veel bezoekers van het heemerf komen speciaal voor deze tuin. De bezoekers spreken vaak hun bewondering voor de mooie tuin uit.

Heemkringbijeenkomsten.

Donderdag 18 januari. Lezing door de heer Ben Hartman uit Schijndel met de titel: "Het is vergeefs gepijpt als de bruid niet dansen wil" De lezing ging over het gebruik, de geschiedenis en de iconografie van de doedelzak in de Zuidelijke Nederlanden.

Een leuke en interessante lezing over een totaal onbekend onderwerp.

Zondag 4 februari. Tentoonstelling over muziek en zang in Gilze en Rijen.

Dinsdag 20 februari. Jaarvergadering. De jaarvergadering werd door 34 leden bezocht. De kascommissie bracht verslag uit en de jaarverslagen van secretaris en penningmeester werden door de vergadering goedgekeurd. Ook het beleid van het bestuur kreeg de goedkeuring van de vergadering. Na de vergadering werd een quiz gehouden waarbij de aanwezigen gevraagd werd om de toepassing van enkele voorwerpen uit de verzameling van de heemkring op te schrijven. Voor veel aanwezigen was dit toch wel een moeilijke opgave.

Dinsdag 20 maart. Lezing door de heer Hendriks uit Rozendaal over "Plaats en waternamen en hun betekenis voor de geschiedenis van het landschap". Voor de meeste deelnemers aan

deze avond een totaal onbekend onderwerp. De spreker wist op indringende wijze zijn passie voor dit onderwerp te behandelen.

Woensdag 4 april. Lezing door de heer Jan van der Westerlaken met als onderwerp "Molens in historisch perspectief". Een boeiende lezing door een zoon van molenaar. Een volle zaal luisterde naar de spreker die dit onderwerp op een duidelijke wijze wist te belichten.

Dinsdag 22 mei. Wandeling in de boswachterij Dorst onder leiding van twee baroniegidsen, Marjan van Bree en Jan Theunissen. De enthousiaste deelnemers leerden de boswachterij Dorst met andere ogen zien.

Zaterdag 16 juni. Excursie naar Delft. Voor deze excursie hadden 87 leden ingeschreven. Dat waren twee volle bussen. De deelnemers kunnen terugzien op een zeer geslaagde dag.

Vrijdag 7 september. Vrijwilligersavond. Een zeer gezellige avond die precies aan het doel beantwoorde. Er werden veel nieuwe contacten gelegd en herinneringen opgehaald. Zo'n avond is voor herhaling vatbaar.

Zondag 9 september. Open Monumentendag. Thema "Huis en Haard". Het slechte weer was schuldig aan het klein aantal deelnemers. De organisatie had een prima programma samengesteld maar het weer wilde niet meewerken.

Zaterdag 20 oktober. Bezoek aan de Grote kerk in Breda. Slechts 22 leden namen aan deze excursie deel. De mensen die er niet waren hebben een zeer interessante excursie gemist.

Zondag 4 november. Opening tentoonstelling: "Overall Carnaval, van Hooiker tot Halve maon".

Donderdag 15 november. Muziekavond in Cafe-Restaurant "De Drie Linden" Molenschot. Het muziekgezelschap was deze keer de groep "Platte Ribben" uit Den Bosch en Empel. Een volle zaal met meer dan 80 aanwezigen, genoot van goede Brabantse volksmuziek en leuke sketches.

Donderdag 20 december. Opening van de nieuwe kerststal. Begrotingsbehandeling en dia-lezing door Jan de Vet met als titel: "Van doop tot bejaardenhuis". Meer dan 40 leden waren op deze bijeenkomst aanwezig. Aan de opening van de kerststal werd ook door de regio TV aandacht geschonken. De lezing van Jan de Vet was weer als "vanouds", boeiend en vol herkenning vooral voor de oudere leden uit Gilze.

Weer is een jaar voorbij. Wij danken alle leden voor hun inbreng in het afgelopen jaar. Met de wens dat ook het jubileumjaar 2002 een goed verenigingsjaar zal zijn sluit ik dit jaarverslag af.

Jan Theunissen, secretaris.